

Sabine Heijning

***het* Notarieel Bureau**

www.hetnb.nl

voor vragen: ipr@hetnb.nl

TRAINING 2015 -2017
Europe for Notaries
Notaries for Europe

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Nalatenschap opengevallen vóór of na 17 augustus 2015

- **Wanneer oud ipr toepassen?**
- **Welk ipr?**

Wat valt niet onder de Verordening I

Negatieve opsomming:

Wat valt niet onder Verordening?

art. 1 lid 1: erfbelastingen.

art. 1 lid 2 o.a.:

- Staat van natuurlijke personen en familierechtelijke betrekkingen;
- Bekwaamheid personen;

Wat valt niet onder de Verordening II

- Huwelijksvermogensrecht en vermogensrecht geregistreerde partners;
- Rechten en verplichtingen die overgaan anders dan door erfopvolging, bijv. schenkingen en verblijvensbedingen, pensioenregelingen, verzekeringsovereenkomsten;
- Alles rond vennootschappen;

Wat valt niet onder de Verordening III

- Aard zakelijke rechten;
- Inschrijving van rechten op onroerende zaken in openbare registers.

Positieve opsomming
onderwerpen vererving art. 23
is niet **limitatief**.

Universele uitgangspunten

- Het erfrecht beheerst de gehele nalatenschap;
- Geen splitsing roerend en onroerend goed;
- Geen deelrechtskeuze;
- Uitkomst conflictregel is blind: erfrecht van een lidstaat of derde staat;
- Positie Denemarken, Verenigd Koninkrijk en Ierland;

Renvoi I

- Voor de lidstaten is 1 erfrecht van toepassing: geen renvoi.
- Bij rechtskeuze of de uitzonderingsregel van art. 21 lid 2 ook geen renvoi.
- Art. 34 verwijst naar het erfrecht van een derde staat, maar dan ook het ipr van die staat toepassen.

Renvoi II

Uitkomst aanpassen bij verwijzing naar het recht van:

- a een lidstaat; of
- b het recht van een andere derde staat die zijn eigen recht toepast.

Openbare orde

Art. 35: geen toepassing van het erfrecht, indien in strijd met de openbare orde:

- Welke openbare orde?
- Gevolg beroep openbare orde.

Territoriale wetsconflicten

- Sommige staten hebben per regio verschillend recht:
- Art. 36: eigen territoriale regels van die staat volgen.
- Zo nee, verwijzingsregels in lid 2.
- Rechtskeuze voor nationale recht wordt verlegd.

Nieuwe Verordeningen

Europese Verordeningen huwelijksvermogensrecht partnerschapsvermogensrecht

- Beide vastgesteld 24 juni 2016
- Treden in werking op
29 januari 2019.

Welke lidstaten

Welke lidstaten: België, Bulgarije, Cyprus, Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Italië, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Slovenië, Finland en Zweden. Estland volgt later.

Niet: Denemarken, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Polen, Hongarije, Roemenië, Slowakije, Litouwen en Letland.

Wanneer van toepassing?

Zie art. 69:

- Huwelijk aangegaan na inwerkingtreding;
- Bevoegdheid rechter voor alle huwelijken;
- Erkenning en tenuitvoerlegging uitspraken en authentieke akten;
- Rechtskeuze staande huwelijk.

Overgangsrecht

- Worden oude rechtskeuzes erkend?
- Worden oude huwelijkse voorwaarden erkend?

Algemene uitgangspunten

- Eenheidsstelsel (art. 21)
- Geen renvoi (art. 32)
- Universele toepassing (art. 20)
- Definitie
huwelijksvermogensrecht

Rechtskeuze

Voor welk recht kan gekozen worden, art. 22:

- Recht gewone verblijfplaats;
- Recht nationaliteit.
- Terugwerkende kracht mogelijk.

Objectieve conflictregels I

Geen rechtskeuze, dan geeft art. 26 drie regels:

- Eerste gewone verblijfplaats;
- Zo nee, gemeenschappelijke nationaliteit;
- Zo nee, nauwste banden.

Objectieve conflictregels II

Let op lid 3: rechter mag afwijken, mits echtgenoten langer in een ander land hun gewone verblijfplaats hadden en van dat recht zijn uitgegaan.

- Mag de notaris dat ook vaststellen?

Derdenbescherming

- Registratie van toepasselijk recht is mogelijk.
- Hoe? Uitvoeringswet.
- In aantal gevallen is de derde beschermd.

Verordening partnerschapsvermogensrecht

Wat is anders?

- Rechtskeuze in partnerschapsvoorwaarden ook mogelijk voor het recht waar het g.p. gesloten is (art. 22).
- Geen rechtskeuze, dan geldt het recht waar het g.p. gesloten is (art. 26.).

Kritiekpunten

- Inhoud begrip eerste gewone verblijfplaats?
- Invulling nauwste banden;
- Uitzonderingsbepaling doorbreekt onveranderlijkheid;
- Registratie.